

undertegnes i løbet af en måned. Hele verden vidste fra 3 års forhandlinger i Genève, hvorunder der var sket et betydeligt fremskridt, at et moratorium uden inspektion ikke ville give de resultater, som den indiske resolution tilstræbte.

Han omtalte Genève-forhandlingernes historie, om hvilke USAs regering havde udsendt en hvidbog.

Han mindede om, at præsident Kennedy havde ladet foretage en fornyet gennemgang af USAs politik, før den amerikanske delegationsleder (Dean) var rejst til Genève i marts med nye forslag for at imødekomme alle legitime sovjetiske forbehold.

Den sovjetiske repræsentant i Genève havde reageret „mærkeligt“ på dette nye forsøg på at nå til en aftale og havde fornægtet allerede indgåede aftaler. „I dag forstår vi det sovjetiske omslag. Vi ved, at Sovjets repræsentant i Genève forlængst var ophørt med at forhandle i god tro. Vi ved, at medens den sovjetiske delegationsleder (Tsarapkin) førte en henholdende kamp i Genève, lagde sovjetiske videnskabsmænd, ingeniører og generaler planer om genoptagelsen af atomforsøgene i atmosfæren“.

Disse forsøg udkrævede mange måneders forberedelser, som kun kunne træffes hemmeligt i et lukket samfund, men ikke i De Forenede Stater.

Indtil en traktat blev underskrevet, havde De Forenede Stater inten valg; man fandt imidlertid stadig, at en traktat som forbød alle atomforsøg, og dette under international kontrol, var den eneste sikre og pålidelige måde at standse atomforsøgene på. USA var stadig villig til og ivrig efter en genoptagelse af Genève-forhandlingerne, hvorunder der var sket effektive fremskridt.

Den indiske repræsentant (Krishna Menon) beklagede, at komiteen havde besluttet af drøfte de to dagsordenspunkter samtidig. Han anbefalede den indiske resolution. Han var ikke imod en aftale, men spurgte, om komiteen med den sagkundskab og i den tid, der var til rådighed, kunne nå at slutte en aftale. Det engelsk-amerikanske forslag gik bl. a. ud på, at de tre atommagter skulle rapportere til FNs nedrustningskommission til marts 1962, men derved blev der fem måneder for

„børnene til at lege“. I den periode ville der ikke være nogen kontrol og intet forsøgsforbud. Ministerpræsident Krushevs udtalelse om 50 megatonsbomben gjorde det endnu vigtigere, at en verdensopinion blev hørt, sagde han.

Moratoriet om standsning af prøvesprængningerne var blevet overtrådt, først af Sovjetunionen og bagefter af USA. Men forsamlingen havde før krævet, at der indførtes moratorium, og selvom det var blevet overtrådt, var der ingen grund til at løbe fra en beslutning.

Den indiske repræsentant gennemgik udviklingen i forhandlingerne om indstilling af kernevåben, men sagde, at det ikke var meningen at påvise fejl og indbyrdes modstridende udtalelser eller at påpege: „Det sagde vi nok“. Derimod ville han sige: „Ophør med disse atomeksplosioner og afslut en overenskomst så snart som muligt.“

Han citerede udtalelser af såvel vestlige som østlige videnskabsmænd om risikoen ved radioaktiv bestråling efter atomsprængninger.

Komiteen måtte kræve ophør med forsøgene, sagde han, og det indiske resolutionsforslag ville betyde, at komiteen gav udtryk for, at den ikke kunne gå med til at afvente resultatet af forhandlinger. Sprængningerne måtte ophøre nu, sagde han.

Den amerikanske repræsentant havde erklæret, at USA ikke havde forberedt atomsprængninger, men over for det amerikanske senatsudvalg var det oplyst, at det ville vare mellem to og fire år at udgrave saltminer for at bygge tunneler til underjordiske forsøg. USA og Sovjetunionen skiftedes til at foretage atomsprængninger, sagde han; et forbud herimod i form af en traktat kunne ikke gives ved et ultimatum. Der måtte være overensstemmelse, før en traktat kunne indgås.

Den engelske repræsentant (Wright) sagde bl. a., at et moratorium ikke havde samme værdi som en traktat, og den indebar ikke et system med international videnskabelig kontrol. Dette er de hårde kendsgerninger, og vi standser ikke bomber og radioaktivt nedfald ved fromme erklæringer.

England havde aldrig tabt målet af syne under tre års forhandlinger; i foråret havde de i Genève forhandlende regeringer ved-